

ERCP eli sappi- ja haimatiehyiden varjoainetutkimus

Tutkimuksen tarkoitus

ERCP-tutkimuksessa (endoskooppinen retrogradinen kolangio-pankreatikografia) kuvataan varjoaineen avulla sappi- ja haimatiehyet. Näin saadaan tietoa sappi- ja haimatiehyiden rakenteista, mahdollisista tulehduksista, tukoksista tai muista ongelmista sekä niiden syistä. Tutkimukseen voidaan liittää myös hoitotoimenpiteitä, kuten sappitiekivien poisto, näytteiden otto, ahtamien laajentaminen tai ohuen putken laitto tiehyiden aukipitämiseksi.

Tutkimukseen valmistautuminen

- Tutkimusta edeltävänä päivänä saat syödä ja juoda normaalisti klo 24.00 asti. Voit ottaa välttämättömät aamulääkkeet (esim. sydän-, verenpaine-, astma- ja epilepsialääkkeet) puolikkaan vesilasin kera aamulla ennen klo 6.00.
- Diabetes-, nesteenpoisto-, ja verenohennuslääkkeistä saat erillisen ohjeen.
- Autolla ajaminen on kielletty tutkimuspäivänä.
- Toimenpidettä ennen sinulle laitetaan ohut muovikanyyli käden laskimoon lääkkeiden ja nesteen antoa varten. Saat esilääkityksen ennen toimenpiteen alkua.

Tutkimuksen kulku

Potilaan kannalta ERCP muistuttaa mahalaukun tähytystä. Tutkimuksessa lääkäri asettaa taipuisan, ohjattavan tähystimen nieluun ja pyytää sinua nielaisemaan. Tähystin ohjataan nielun ohi ruokatorveen ja mahalaukun kautta ohutsuolen alkuosaan, missä on sapen ja haiman yhteinen tiehytauko. Tähystimen kautta pujotetaan ohut muoviletku tiehyisiin ja ruiskutetaan sinne varjoainetta. Tiehyiden täyttymistä seurataan läpivalaisulla ja otetaan samalla röntgenkuvia. Tutkimus kestää yleensä 30-60 minuuttia.

Tutkimuksen jälkeen

Koska ERCP:hen liittyy joitakin riskejä, vointiasi seurataan toimenpiteen jälkeen mahdollisten jälkiseurausten (komplikaatioiden) varalta. Lievää mahakipua esiintyy lähes aina tutkimuksen jälkeen. Voimakkaampi mahakipu ja lämpö voivat olla merkinä komplikaatiosta: haimatulehdus (2-5 %) tai sappiteiden bakteeritulehdus (1 %). Lisäksi sappiteiden halkaisusta voi olla seurauksena verenvuoto (2 %). Useimmiten komplikaatiot paranevat muutaman päivän suonensisäisellä nestehoidolla. Harvoissa tapauksissa voidaan joutua leikkaukseen.

Muuta huomioitavaa

Mikäli sinulla on epäselvyyttä ohjeista, allergia jodille, Marevan-lääkitys tai tarve antibioottisuojaan (antibioottiprofylaksia) esimerkiksi sydämen läppäproteesin tai sairastetun endokardiitin vuoksi, ota yhteyttä kirurgian poliklinikalle, puhelin 014 269 1424 ma-pe klo 9-11 ja klo 12-14.